

Avem bani europeni, dar fără constructori nu pot fi terminate proiectele

”Reconstrucția Ucrainei va oferi și șanse pentru firmele de construcții din țara noastră” – această afirmație este, de fapt, numai o lozincă politică. În realitate, nu avem suficiente de multe firme mari de construcții care să poată concura în Ucraina cu constructorii din Turcia și țările europene. Nu avem nici producție autohtonă de materiale de construcții, capabilă să asigure necesarul intern și cu atât mai puțin să exporte volume semnificative.

De altfel, nu putem finaliza la timp nici toate proiectele de investiții finanțate din fonduri europene, prin PNRR.

Avalanșa de fonduri europene ne-a găsit fără capacitate de execuție a tuturor obiectivelor de investiții.

În plus, chiar și pentru proiectele demarate ritmul de lucru pe șantiere este încetinit de faptul că facturile pentru lucrările executate sunt plătite cu întârzieri nepermis de mari, iar constructorii nu au capacitatea să finanțeze ei înșiși desfășurarea lucrărilor.

Guvernul are nevoie de mulți constructori puternici care să poată construi și moderniza infrastructura țării. Fără ei, degeaba premierul Marcel Ciolacu se va duce pe șantiere ca să pună presiune pe muncitori. Nu numai lipsa de sprijin din partea Guvernului pentru sectorul construcțiilor, dar chiar și unele măsuri fiscale împiedică dezvoltarea firmelor autohtone de construcții.

Guvernul a anulat, unilateral, înainte de termen acordul de parteneriat încheiat cu Federația Patronatelor Societăților din Construcții privind acordarea unor facilități fiscale pentru angajații din acest sector.

Firmele de construcții, implicate în proiecte publice, se confruntă cu blocaje financiare generate de întârzierea decontărilor pentru lucrările executate, ceea ce le afectează fluxul de numerar și capacitatea de a-și onora propriile obligații.

Ministerul Finanțelor refuză să compenseze datoriile dintre stat și firmele de construcții. Deși nu se fac la timp plățile pentru lucrările executate, constructorii trebuie să plătească TVA pentru facturile emise și neîncasate.

Practic, constructorii creditează statul. Ei nu beneficiază de nici un fel de suport din partea statului, care însă ar vrea să aibă cu cine să

construiască și să atragă astfel fonduri importante pentru creșterea economică.

Anul 2025 a început pentru constructori cu un climat economic tensionat, marcat de volumul mare al facturilor neplătite pentru lucrările publice, creșterea costurilor cu forța de muncă și reducerea sprijinului din partea statului.

Lucrările executate în primele luni ale acestui an nici nu pot fi facturate, platformele pentru depunerea facturilor fiind blocate până când vor fi achitate toate facturile restante de anul trecut. Astfel, dificultățile financiare devin tot mai mari pentru firmele de construcții din România.

În același timp, cheltuielile cu forța de muncă sunt în continuă creștere.

Odată cu eliminarea integrală a facilităților fiscale pentru angajații din sectorul construcțiilor se acutizează criza forței de muncă: scad veniturile nete ale muncitorilor, cresc cheltuielile salariale ale firmelor, se intensifică munca la gri sau la negru, scade atractivitatea sectorului pentru forța de muncă.

Cu fluxuri financiare în scădere, cu costuri salariale mari, cu taxe plătite pentru facturi neîncasate nu este de mirare că sunt destul de multe firme de construcții care nu reușesc să susțină ritmul de lucru pe șantierele finanțate din fonduri publice. ■

Sectorul construcțiilor este unul dintre cele mai importante pentru economia națională și a avut anul trecut o pondere de 7,5% în Produsul Intern Brut.

Anul trecut valoarea lucrărilor de construcții în antrepriză a fost de peste 35,4 miliarde de euro (peste 176,02 miliarde lei), potrivit datele Institutului Național de Statistică.

Sectorul construcțiilor este și unul dintre cei mai mari angajatori. Pe parcursul anului trecut, numărul mediu lunar al angajaților din construcții a fost de 453 mii de persoane.

Iacob Larionesi, Frasinul

Un an cu provocări pentru firmele de construcții

Pe fondul creșterii taxării muncii, al facturilor restante pe care statul le are față de constructori și al blocării platformelor pentru depunerea de noi facturi spre decontarea lucrărilor executate, anul 2025 a început cu provocări pentru firmele de construcții.

“Din punctul meu de vedere, începutul de an este foarte provocator pentru noi.

Taxele s-au mărit, iar platformele, adică tot

ce înseamnă contracte cu statul, Anghel Saligny, PNDL, au site-urile blocate, astfel încât nu pot fi încărcate situațiile de lucrări. Lucrările nu sunt plătite de anul trecut, s-a ajuns doar la luna octombrie. Un început de an cu provocări mari”, constată Iacob Larionesi, director general al firmei de construcții Frasinul SRL din județul Bistrița Năsăud.

Au mai fost și situații în care unele facturi emise în luna august ”s-au pierdut” în sistem și au fost reîncărcate abia în decembrie.

La jumătatea lunii martie încă erau neplătite facturile emise în lunile noiembrie și decembrie de anul trecut.

Facturile au scadență de regulă peste 60 de zile, așa că facturile ce vor fi încărcate în aprilie vor fi scadente în iunie.

”Practic, primii bani îi vom putea încasa abia în iunie pe ceea ce lucrăm anul acesta”, apreciază domnul Larionesi.

Întârzierea plăților are loc în condițiile în care costurile cu forța de muncă au crescut semnificativ de la începutul acestui an odată cu eliminarea integrală a facilităților acordate angajaților din construcții

La firma Frasinul din Bistrița-Năsăud, care are peste 270 de angajați, cheltuieli salariale pe partea de construcții au crescut cu aproximativ 100 de mii de euro, lunar, după estimează directorul general al firmei.

Aceasta pentru că, după eliminarea facilităților fiscale, angajatorii au avut de ales între două opțiuni: să mențină salariile brute, lucru ce ar fi determinat scăderea salariilor nete, sau să mențină salariile nete, ceea ce duce la creșterea salariilor brute.

Constructorul spune că a ales să mențină salariile nete, crescând implicit costurile cu forța de muncă. ”Atunci când cresc cheltuielile tuturor, nu poți scădea salariile nete, cele la care toată lumea se raportează”, spune domnul Larionesi. În ciuda dificultăților, Frasinul SRL și-a menținut necesarul de forță de muncă și a realizat noi angajări.

”Tot timpul mai vin și pleacă oameni, dar acum pleacă mai puțini. Chiar am mai angajat vreo 30 – 40 de oameni anul acesta”, spune Iacob Larionesi și subliniază că problema fluctuației de personal nu este una gravă în compania sa, datorită politicilor interne.

Concurență crescută pentru contracte

Situația economică a dus la o scădere a cererii pentru lucrări noi, iar firmele de construcții se confruntă cu o concurență acerbă

pentru câștigarea contractelor de lucrări. ”Resimțim o scădere a numărului de contracte lansate în licitație în Sistemul Electronic de Achiziții Publice. Dacă înainte erau patru-cinci firme care depuneau oferte în cadrul procedurilor de atribuire a contractelor de lucrări, acum sunt 10 sau chiar 13 firme care depun oferte pentru contracte de valoare medie. E bătaie mare”, apreciază domnul Larionesi.

Din cauza beneficiarilor proiectarea ajunge să dureze foarte mult

O altă problemă importantă menționată de Iacob Larionesi este birocrația care întârzie proiectele de investiții, cum sunt finanțate din fonduri europene prin PNRR.

Cum în cele mai multe cazuri beneficiarii nu au tangență cu construcțiile (de exemplu, sunt profesori din cadrul universităților) durează foarte mult partea de proiectare și, ca urmare, rămâne timp mai puțin pentru execuția propriu-zisă a lucrărilor de construire. Astfel, se pune presiune suplimentară pe constructori să finalizeze la timp lucrările.

”La un mare proiect am stat pe proiectare 14 luni și acum avem 13 luni pentru execuție”, spune domnul Larionesi.

Întârzierile cauzate de birocrație nu sunt un caz izolat

Și proiectele de infrastructură suferă întârzieri. De exemplu, pe șantierul Centura Comarnic, unde lucrează firma Frasinul, trebuie modificați indicatorii tehnico-economici. Lucrările nu sunt oprite, dar se desfășoară parțial. ”Lucrăm pe autorizații parțiale. Avem autorizații pe sectoare de câteva sute de

metri, dar jumătate din centură nu este autorizată”, spune domnul Larionesi.

În final, constructorul speră că factorii de decizie vor simplifica birocrația și vor găsi soluții pentru a debloca plățile: ”Sper să putem avea claritate mai repede. Factorii politici să fie mai asumați, să simplifice lucrurile, ca să nu stăm un an și jumătate după documente.” Provocările din 2025 sunt multiple, iar constructorii trebuie să facă față atât presiunilor financiare, cât și celor administrative pentru a-și continua activitatea. ■

Mircea Lețiu, Euras

Este o foarte mare problemă cu decontările

Problema decontării facturilor emise pentru lucrările executate în cadrul proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice afectează serios firmele de construcții.

Administratorul firmei Euras SRL din Satu Mare, Mircea Lețiu, ne-a spus: ”De decontări sunt total nemulțumit. Este o foarte mare problemă cu decontările. Am facturi restante destul de mari, neîncasate. Beneficiarii care întârzie plățile sunt, în principal, unitățile de stat. Este vorba despre Consiliul Județean, de Primării”.

În aceste condiții devine foarte dificil pentru firmă să majoreze cheltuielile salariale pentru

a suporta pierderea integrală a facilităților fiscale de care beneficiau angajații din sectorul construcțiilor.

Domnul Lețiu spune că suplimentarea salariilor brute pentru a menține nivelul salariilor nete după eliminarea de la 1 ianuarie anul acesta a facilităților fiscale ar avea un impact financiar prea mare asupra companiei.

”Poate marile companii pot face asta, dar o singură firmă nu poate lua măsuri pentru menținerea salariilor angajaților”, explică acesta. Firma Euras SRL a continuat să semneze contracte noi și în 2025, subliniind astfel

paradoxul industriei: firmele își asumă noi angajamente, în timp ce se luptă cu încasarea sumelor pentru lucrările deja realizate.

Aceasta pentru că firmele din construcții au destul de mulți angajați cărora trebuie să le dea de lucru.

În ceea ce privește forța de muncă, Euras SRL are asigurată forța de muncă necesară pentru contractele în derulare și nu intenționează să facă noi angajări, după cum ne-a spus administratorul firmei. ■